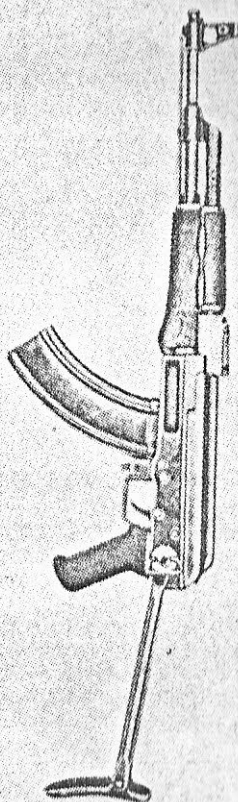

צבא קלון

צבא הגנה לישראל
הוצאת «אערכות»

מערכות בית ההוצאה של צבא הגנה לישראל

העורך הראשי: אל"מ אלעזר גלילי
סגן העורך הראשי: סא"ל גרשון דיבלין
"מערכות": קצין העריכה רביסרן משה ברימר
"צקלון": קצין העריכה שרגא גפני
"מערכות ים": קצין העריכה רביסרן עזרא להד

מוכירת המערכת: מרים נתנאל

המערכת והמנהלה: הקריה"א, רח' ג' מס. 1

צקלון

לקט תרגומים

התוכן

- 3 קאמינו — קרקע נגד חימוש
- 20 התקפת הכיתה כתנאי תפעול נשק גרעיני ע"י האויב
- 29 הצניחה החופשית — בצד הצניחה הצבאית

צבא הגנה לישראל
הוצאת מערכות

מרחשון תשכ"א — נובמבר 1960

מ. 92 (כרך ח')

תמונת השער

רובחיסער סובייטי חדש: — אבטומט "קאלאשניקוב"
כלי זה, שהופיע בחימושו של הצבא הסובייטי בשנים האחרונות,
מצוי בשתי צורות: עם מסגרת עץ קבועה (בתצלום השער — משמאל) —
ועם קתמתכת מתקפלת (מימין). תיאורים רוסיים מוזכרים גם מתקן
לכיתול לילה, שניתן להרכיבו על כלי הנשק — ויתכן כי המדובר
באביזר "אינפרא-אדום".

לכלי כמה מתכונותיו של תת-מקלע, אך לפי טוחיו הרי הוא בגדר
רובה-שירות, אשר ויתר אמנם על כיוון מדויק לטוחים שאינם כה
שכיחים בקרב-הרגלים — אך עם זאת מכיל הוא עצמת-אש מרוכזת
בזמן הדומה לזו של תת-מקלע.

ואלה נתוניו העיקריים: משקלו, בלי מחסנית 3,470 ק"ג. עם מחסנית
טעונה (30 תחמיש) — 4,300 ק"ג; אורכו (עם מסגרת העץ) בלי
כידון — 0,870 מ'; עם כידון — 1,070 מ'. אורכו, כשהקת מקופלת —
0,645 מ'; קוטרו — 7,62 מ"מ. יש לו כחנת הניתנת להצבה לטוחים
800—100 מ'. טוח מאכסימום לפגיעה קטלנית — 1500 מ'. טוח-קרב
ממוצע עיקרי — 400 מ'. מהירות-אש תיאורטית — 600 יריה לדקה.
מהירות-אש מעשית באש בודדת — עד 40 יריה לדקה. מהירות-אש
מעשית בצורות — עד 100 יריות לדקה. מהירות-לוע — 710 מ' לשנייה.

הדפוס החדש בע"מ, תל-אביב, רחוב המסגר

קאסינו - קרקע נגד חימוש

מתוך "קאסינו - דיוקנה של מערכה"

א

כאשר התחוויר מן הקרבות שערכו האמריקנים בינואר 1944, עד כמה אדירים הם מיגנני קאסינו, החליט הגנרל אלכסנדר להשאיר את החזית האדריאטית, שמצבה אנוש היה, בידי כוח־דיתוק, ולהעביר את הדיביזיות של הארמיה השמינית הבריטית אל קאסינו, לתיגבורה של הארמיה החמישית - האמריקנית. הראשונות שהגיעו היו הדיביזיה ה־2 הניו־זילנדית והדיביזיה ה־4 ההודית, ואחרי־כן הצטרפה אליהן הדיביזיה ה־78 (הבריטית). עוצבה זו, שנוצרה למשימה מסוימת זו (ואשר כללה, כמו־כן, "פיקוד־קרב" אחד של הדיביזיה המשורינית ה־1 האמריקנית) נקראה "הקורפוס השני הניו־זילנדי", תואר־שלו־נוחיות לכוח־משימה שרובו למטרה מסוימת - לכבוש את קאסינו ולהבקיע על עמק הליירי.

"הקורפוס השני הניו־זילנדי" נולד רשמית ב־4 בפברואר, בתחילה הוקצתה לו המשימה לנצל את ההבקעה - אם תעלה זו בידי האמריקנים - אולם, כפי שנאמר כבר, לא האמין איש שדבר זה יתגשם. ב־6 בפברואר ברור היה שהתקפות האמריקנים ההולכות ומתדלדלות הגיעו אל קיצן. הדיביזיות ה־34 וה־36 האמריקניות כילו את כוחן, כדברי הגנרל אלכסנדר: "ברור היה, שהקורפוס השני הניו־זילנדי יהיה חייב לא רק להגיע בעד שער שייפתח לפניו, כי אם גם לכבוש שער זה".

ב

תכניתו של הגנרל פרייברג למערכת קאסינו השנייה, היתה, למעשה, המשכה - ושכלולה הנוסף - של ההתקפה האמריקנית במערכה הראשונה. לפי תכנית זו, היה צורך להסתער על קאסינו מן הצפון ומדרום־מזרחה, בעת ובעונה אחת. מראש־הגשר שנחצב ונחפר בצפרניים על ראשי־ההרים, בידי האמריקנים, נועדה הדיביזיה ההודית לשטוף בסערה את המנזר ואת גבעת־המנזר, ואחר־כך להסתער במורד הגבעה, אל כביש 6. באותה עת יתקדמו הניו־זילנדים לאורך הסוללה הרדודה שעל גבה נמשכה מסילת־הברזל מאחורי מחסה קפלו של מונטה־טרוקיו, ויכבשו את תחנת־הרכבת - נקודה בצורה היטב, במרחק קילומטר אחד מדרום לעיר קאסינו. (ראה מפה בעמ' 7).

מקורות ומחברים

(הארות והערות לקורא)

קאסינו - קרקע נגד חימוש

"כל עוד יוסיפו בני־האדם ללמוד את אמנות המלחמה, יענינו אותם מערכות־קאסינו כמאבק הקלסי בין יתרונות פני־הקרקע, מזה, ובין יתרונות החימוש, מזה. בעמדם כנגד כוחות בעלות־הברית במשך ארבעה חדשים - או אפילו שבעה חדשים באם נראה את מהלך־ההתנגשות במבט מקיף יותר - הוכיחו הגרמנים כי בתנאי פני־קרקע ומוגאויר מסוימים עלולה ההתקפה לאבד את הניירות אשר הקנו לה, בדרך־כלל, כלי־הנשק החדשים. מבחינות אחדות היתה מערכת־קאסינו מערכה של מלחמת־העולם הראשונה - שנוערה בכלי־הנשק של מלחמת־העולם השנייה. כאשר הפסיע מפקד־הקורפוס הגרמני, בעת הלחימה, לאורכו של עמק־הליירי כתושי־הפגזים, - חש שמח־שבותיו נושאות אותו חזר שלושים שנה, אל מערכת הנהר סומה. הלכה הגדול הראשון של קאסינו הוא: כאשר נמשך התוקף לתוך מיצר, שתואיו הטופוגרפיים חולשים עליו בכוח נחוגיהם הטבעיים - על־נקלה תושם או לאל יכולתם של הטנק והגטוס לשבור את מצב־התיקו שתפתח בו, בעמדת־קאסינו נתוספו קשיי הלחימה ברחובות על הקשיים הטבעיים שנגרמו על־ידי הנהר, הביצה וגובה־ההרים; והוא שאיפשר לעמדה זו ולגייסות שהגנו עליה לעמוד בפני עדיפות ניכרת בכוח־אדם, ועדיפות מכרעת בחימוש וציוד. כאותה מערבולת, סחפה מערכת־קאסינו לתוך מרכזה את כל מה שניסה לעבור דרך המיצר".

כה כותב נ. סי. פיליפס, ההסטוריון של מערכות צבא ניו־זילנד במלחמת־העולם השנייה; אכן, הניו־זילנדים, שעמדו במגע מהודק־ביותר עם ביצורי קאסינו ומגיניה, מיטיבים לדעת כמה אמת יש בדברים אלה. מתוך ספר ההיסטוריה־הרשמית שלהם על מסעי־המלחמה באיטליה מובא בחוברת זו קטע המתאר התקפה שערך הגדוד המאורי של הדיביזיה הניו־זילנדית במערכת־קאסינו השנייה, באמצע פברואר 1944. רקעה ומהלכה של המערכה בכללותה, וכן סיכומה והמסקנות הנובעות ממנה, מובאים מתוך הספר "קאסינו - דיוקנה של מערכה", מפרי עטו של סופר אשר כבר פירסם סיפרי־סיפור מעניינים אחרים, מימי מלחמת־העולם השנייה, בה השתתף כקצין בצבא הבריטי - פוֹרְדֵּ מאג'דלני - אלא שהפעם ניסה כוחו כשדה ההיסטוריה הצבאית של התקופה - והנסיון נתגלה כבעל־ערך. הספר מתורגם עתה על ידי הוצאת "מערכות" ועתיד לראות בקרוב אור בעברית.

שמות הספרים ומחבריהם במקורם:

"ITALY", VOLUME I, by N.C. PHILLIPS.

"CASSINO, PORTRAIT OF A BATTLE",

by FRED MAJDALANY.

התקפת הכיתה כתנאי תפעול נשק גרעיני על ידי האויב

בסיום סדרת הפרקים, שהובאו, בחוברות "צקלון" הקודמות, מתוך חוברת־היסוד הרוסית החרישה "כיתת־הרובאים במבצעי־התקדמות" ("שיתוף־פעולה - גורם־היסוד (המשך בעמ' 19)

אם תעלינה יפה שתי ההתקפות, "תיעקר" קאסינו בפעולת-מלקחיים, ויתרח הדיביזיה הניו-זילנדית, ומאחור-שמונים הטנקים של הדיביזיה המשוויינת הן האמריקנית יבקיעו אל תוך עמק לירי. אפילו יכשלו הוודים, יספק כיבושו של אזור תחנת-הרכבת קרשקפיצה ממנו אפשר יהיה לערוך אחרי-כן התקדמות אל העמק ונגד העיר.

בעת ההיא נראתה תכנית זו כטובה ביותר. הנסיון לצלוח הנהר ראפידו, מול סאן-אנג'לו (כפי שעשתה זאת הדיביזיה ה-36 האמריקנית) — במספר הגייסות שהיה מצוי במקום ובמצבם המוצף-להדהים של מבואות-העמק — דומה היה להזמנת אותה השואה שנפלה בגורל האמריקנים, ועל כן נדחתה אפשרות זו. תכנית זו נראתה כטובה ביותר שניתנה לביצוע, אולם איש לא השלה את עצמו באשר לסיכוייה, ועובדה זו נשתקפה בשיחה שנערכה בין הגנרל פרייברג (מפקד הקורפוס ה-2 הניו-זילנדי) ובין הגנרל גרונתר (ראש-המטה של הגנרל קלארק, מפקד הארמיה-החמישית האמריקנית) באחד הבקרים העגומים של חודש פברואר.

"משער אני, שבנקודה זו מעבירים אנו את הלפיד לידיכם", אמר גרונתר בקול רפה-משהו. "מה הם הסיכויים, לדעתך?"
"לא יותר מאשר חמשים-חמשים", השיב פרייברג.

מן הדיביזיות הניו-זילנדית וההודית — שהיו שריוות בהחלפת הדיביזיות האמריקניות בקו — הגיעו דו"חות מדי שעה בשעה, כמעט, על אודות הקשיים המעשיים הבלתי-רגילים שבהם נתקלו אף בביצוע החלפות שגרתיות; מצב השבילים שבהם היה צורך להשתמש; הצורך בתוספת של ציוד מיוחד, כגון דחפורים; חוסר-התועלת שבכלי-הרכב מסוג "שתיים-על-ארבע", שבהם נגזר על העוצבות הבריטיות להשתמש; על הקושי שבעריכת סיורים, מכיון שכל תנועה נמצאה בקו ישיר של תצפית ממונטה-קאסינו ומן הפסגות הסמוכות — ולא היה קץ לתיאור הסבל.

מצב זה נכון היה ביחוד לגבי ההודים. ראש-הגשר שנעצו האמריקנים בראשי-ההרים, מאחורי מונטה-קאסינו, הוליד קשיים בלתי-רגילים. למעשה, היה זה שדה-קרב קדמי ונפרד, לפני מקו-החזית העיקרי של בעלות-הברית. על-מנת להגיע אליו היה עליהם לערוך מסע בן עשרה קילומטרים באלכסון, על פני עמק ראפידו המוצף, ואחרי-כן להמשיך בדרכם במעלה שורה של משעולי-עזים מיגיעים. בעת חציית העמק היו הם חשופים לגמרי למבטה הלטוש של גבעת-המנזר, כך

(1) מפקד הקורפוס ה-2 הניו-זילנדי. — המעור.

שלמעשה היה עמק זה לכעין שטח-הפקר בטרם-עת, שיש לתצותו אך ורק כדי להגיע אל קו-החזית הפרטי שלהם.*

לדיביזיה ההודית נאמר, שהאמריקנים החזיקו בפסגה 593 בעלת החשיבות המכרעת — רמה גבוהה סמוכה אל המנזר וניבטת עליו, וקשורה אליו באמצעות אוכף-סלע עביר, תכניתו של הקורפוס הניו-זילנדי תוכנה בהשראת הרושם שהדיביזיה ההודית תסתער על המנזר מן הבסיס הבטוח של פסגה 593 השכנה, רק כאשר אנשי רגימנט-הסאסכס-המלכותי הגיעו שמה, גילו הם שהאמריקנים לא החזיקו בפסגה 593, כי אם רק בדריסת-רגל על מדרונה הקרוב ביותר. יתרת הבלטיה הזאת, לרבות שריד של מצודה מימי-הביניים, נשארה איתנה בידיים גרמניות. תחת לקבל לידיהם את הרמה שנועדה לשמש להם כנקודת-זינוק להתקפה, היה עליהם להילחם כדי לכבשה, וההתקפה נועדה ל-15 בפברואר, דהיינו, לפני המתקפה הגדולה, שני נסיונות, שנערכו על ידי רגימנט סאסכס, לילה אחר לילה, תחילה בפלוגה ואחר כך בגדוד, לכבוש את פסגת 593, נהדפו באכידות כבידות לתוקפים, רקע-דברים זה, הוא שהניע את פרייברג להודיע גלויות לממונים עליו, כי לדעתו לא יהיו להתקפה שתיערך בנסיבות ובתנאים אלה, יותר מאשר חמשים אחוזים של סיכויי-הצלחה.

ד

הדיביזיה ה-4 ההודית הדיביזיה ה-2 הניו-זילנדית היו מוכנות, לבסוף, לערוך את ההתקפה המתוכננת-הודית, שנועדה במקורה להיערך מיד לאחר ההפצצה.

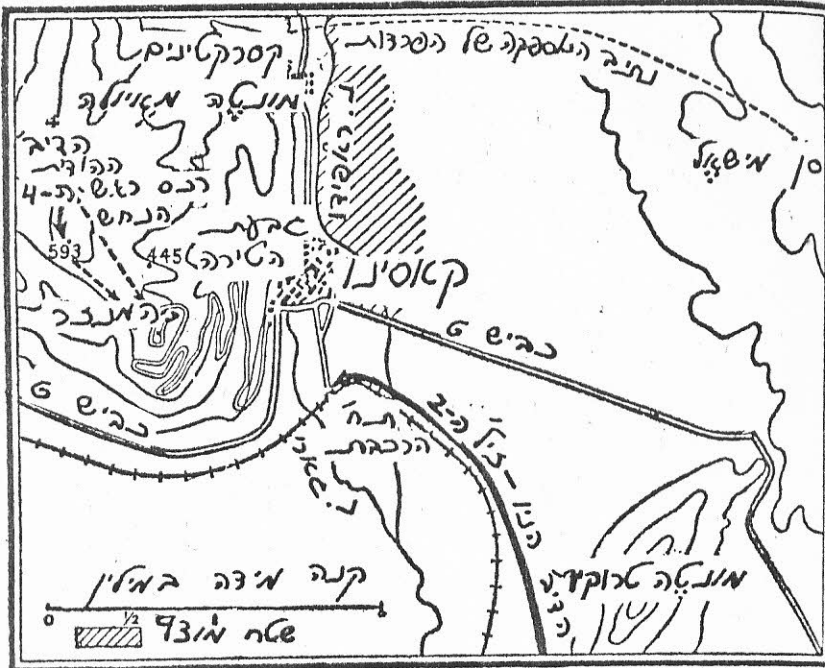
ההתקפה נועדה להתחיל בליל 17/18 בפברואר, בחצות, נועד הגדוד הרביעי לרגימנט ה-6 של רובאי-ראג'פוטאנה, לעבור דרך עמדותיו של רגימנט-הסאסכס-המלכותי ולנסות לתקוף-בהסתערות את פסגה 593. אם יצליחו במשימה, שבה נכשלו (בשני הלילות הקודמים) אנשי הסאסכס, ימשיכו אנשי הסאסכס המדולדלים את ההצלחה וישטפו לאורך הרכס אל הפסגה הבאה.

(2) מכאן החלה התביעה למחות את המנזר מעל פני האדמה באמצעות מפציצים כבדים. כאשר נשקלים כל הגורמים בקורירות, לא נותר ספק רב שהיתה זו ההחלטה האפשרית היחידה. הטרגדיה היא, שלאחר אישור ההחלטה, הועבר הענין לאחריותו של חיל-האוויר, חיל-האוויר, ספעל לבדו, בלי קשר עם הצבא, ראה בהפצצה זו מבצע נפרד, בלי לתאם אותה עם התקפת הרגלים שהיתה הסיבה היחידה לגיבוש החלטה זו. ההפצצה בוצעה ב-15 בפברואר, בטרם ניתן לדיביזיה ההודית סיפק לבצע את ההתקפה שההפצצה נועדה לשמש לה כסיוע, וכך נשכחה חמק ההפצצה — בעת היערכה — בחלל-ריק, באורח טרגי.

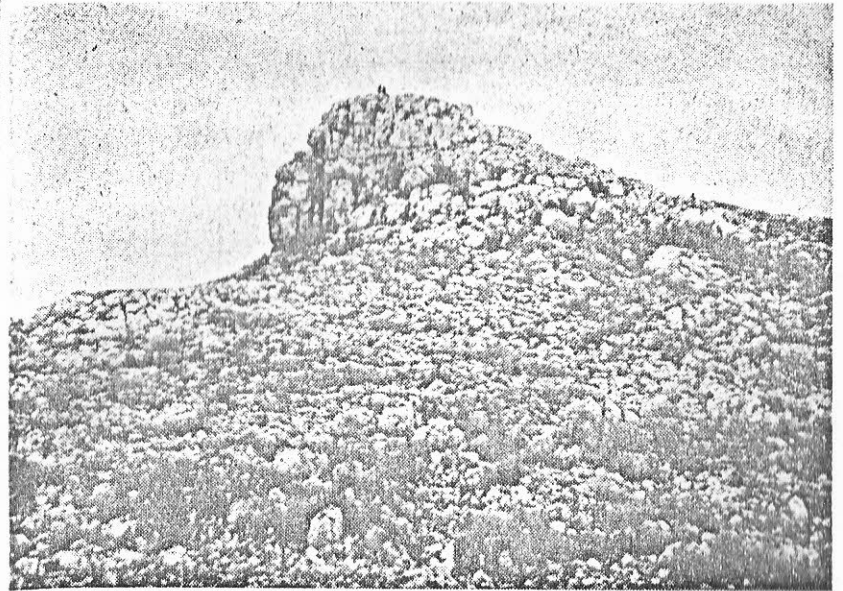
(3) הוא הרגימנט הבריטי שנכלל בדיביזיה ההודית ה-4. — המעור.

הנירזילגדים לא נתקלו באותם קשיים שבפניהם עמדו היהודים בעת הערכותם להתקפה, אולם כמו היהודים מצאו אף הם את עצמם על קרקע שבה יכלו רק גייסות מעטים להתפרס מדי פעם. בגלל מצבו המוצף של העמק, היתה הסוללה קורגישה השמיש היחיד.

בעקבות המאורים נועדו לבוא פלוגות-פלסים, לפינוי המוקשים, לטיפול בהריסות שהותירו הגרמנים מאחוריהם על-מנת להוציא את הסוללה מכלל שימוש לתנועה, ולהקמת גשרי-ביילי על פני שני נתיבי-המים — התעלה ונהר הראפידו — שנמצאו בין נקודת-ההתחלה ובין התחנה. הצלחת המבצע היתה תלויה ביכולתם של הפלסים להתקין את הנתיב לתעבורה בטרם יפציע השחר, למען יוכלו טנקים ותותחים נגד-טנקים להצטרף אל המאורים על היעד, לאור היום. מאחורי מונטה-טרוקיו רוכזו כח בן 180 טנקים ויתרת הדיביזיה — נכונים לנצל את הצלחת המאורים.

זירת הקרב. 1 מיל — 609 מטר

פיטגה 593 — ברכס 'ראש הנחש'

בשעה 0215, בעזרת הירה שעמד לזרוע באותה שעה, נועדו שני גדודי גורקה — הראשון לרגימנט ה-2 והראשון לרגימנט ה-9 — לפתוח בהתקדמותם מצד שמאל של אנשי רגימנט-הסאסס-המלכותי, ולשטוף על-פני המורדות והואדיות בהסתערות ישירה על המנזר. הוטל עליהם לעבור על-פני נתיב איום. בני-גורקה, שנולדו וחונכו למרגלות הרי ההימליה, היו לוחמי ההרים המומחים ביותר בצבאות קהילית-העמים-הבריטית. אם יכול היה מישוה לתקוף שטח הררי בלתי-אפשרי, הרי היו אלה בני-גורקה. שני גדודי-עתודה שלמים של הדיביזיה אורגנו כחבורות-סבלים, על-מנת לחדש את מלאי התחמושת והצרכים החיוניים האחרים של הלוחמים.

בעוד היהודים מסתערים על משגב הררי זה, נועד הגדוד ה-28 (המאורי) של הדיביזיה הנירזילגדית, להתקדם מכיוון מונטה-טרוקיו, לאורך סוללת מסילת-הרכבת, ולכבוש את תחנת-הרכבת של קאסינו.

(4) הרגימנטים של בני-גורקה מנו שני גדודים כל אחד.

שעה שהמחלקות הנעות-בראש רצו אל תוך מה שנראה להן כמחסה, שוסעו מחצית אנשיהן על-ידי מוקשים, ואלה שלא נפגעו מן המוקשים, נקצרו על-ידי שורות של מקלעים שנמצאו במרחק-מה לאחור, ושלא נצטרכו אלא לכוון אשם אל תוך הזעקות, ההבהובים והצלליות שהוארו באורח מגוחך על רקע הצברים והוטי-התיל הדוקרני, כל אימת שהתפוצץ מוקש. הקולונל, שנורה בבטנו, נמנה על הפצועים שנפלו במקום זה. על אף תקלה זו, ניסו הפלוגות הבאות להמשיך בהתקפה, אולם שורת מקלעים לאורך כל רוחבה של גבעת-המנזר יצרה מסך-אש שבעדו לא יכלו הן להבקיע, הגם שלא חדלו מלנסות. המנזר היה במרחק 350 מטרים בלבד, אולם היו אלה 350 המטרים הארוכים ביותר בעולם.

הסיפור המלא של קורות לילה קטלני זה לא יודע לעולם, מכיון שרבים מדי מבין מחבריו מתו בעת כתיבתו, מצויידיים במידה בלתי-מספקת, ללא שהות נאותה להכנה, נלחמו מעטים אלה בקרב גלמוד בהרים, ולאיש מאנשי הארמיה הנותרים לא היה מושג על מה שעמד בפניהם. לא היה להם דבר שיקיימם, זולת אותו "בלתי-נשקל" אדיר — תחושת זהות-יחידתם, הרגימנט שלהם. חשוב היה לרובאים הראג'פוטאנים, שהם רובאים ראג'פוטאנים; חשוב היה לאנשי רגימנט-הסאסכס-המלכותי, שהם אנשי רגימנט-הסאסכס-המלכותי. בסופו של דבר, ייתכן שדבר זה עצמו הוא שאיפשר להם להמשיך בלחימה. האם, הגרה בכפר הסמוך לקאטמאנדו, לא תדע לעולם שבנה האלונקאי ערך ששה-עשר מסעות על-פני חופת זו, עד אשר — בהרימו את משאו האחרון — נפל כשצור-נותבים בגבו. כמו הקצין האנגלי ששכב מת לצדו, עשה הוא את אשר עשה לא רק מכיון שהיה זה תפקידו כחייל, כי אם מכיון שמעל ומעבר לזה היה הוא רובאי מבני-גורקה.

עם שחר, ב-18 בחודש, היה המצב על "ראש-הנחש" בדיוק כפי שהיה בבוקר הקודם, אלא שעתה היו שלושה גדודים, במקום אחד, רתוקים בין הסלעים על פני שנים-עשר דונמים אלה של הרים נטולי-שם. שוב לא היתה ברירה אלא להסיג את השריידים בטרם יאיר היום.

הדיביזיה ההודית ערכה מניין עגום של אבדות הלילה. רובאי-ראג'פוטאנה איבדו 196 קצינים וחיילים, לרבות כל מפקדי הפלוגות שלהם. הגדוד של בני-גורקה, אשר כה רבים מהם נצלבו על הצברים והתיל הדוקרני של אותו סוכך ממוקש, איבדו שבעה קצינים בריטיים, לרבות הקולונל שלהם, ארבעה קצינים נורקאים, ו-138 בעלי דרגות אחרות. הגדוד השני של בני-גורקה איבד 96 מבעלי מל הדרגות. בשלושה לילות נחתכו לגזרים ארבעה גדודים סדירים מובחרים, גלי שתינתן להם הזדמנות לעשות דבר, זולת למות בגבורה. כל הישג לא הושג.

בחשכה — בגובה 700 מטרים מעל לתחנת הרכבת — התקדמו רובאי-ראג'פוטאנה לאורך רכס "ראש-הנחש", אל עבר פסגה 593. אולם כמו בשני הלילות הקודמים, כן גם הפעם, רותק הגדוד תוך שעה, בקירוב, על-ידי אש שאין-לעברה. שעה שהאנשים שפפו למרגלות הסלע ובתחתית מורדותיו. הם ניסו כל מה שידעו כדי לעקוף את הצוקים ומדפי-הסלע, ומספר חבורות קטנות הצליחו להגיע אל הפסגה, אולם כולם נהרגו או נפצעו. נתפתחה מחדש פרשת שני הלילות הקודמים: מאמצים רצופים של בודדים, שלא הביאו לכלל התקדמות כלשהי, אך עלו תמיד במספר נפשות נוספות. עד השעה שתיים לפנות-בוקר, נהרג מפקד-פלוגה אחד, ושניים מבין שלושת האחרים נפצעו.

בעוד הראג'פוטאנים נלחמים על פסגה 593, יצא הגדוד הראשון לרגימנט גורקה ה-9 — 250 מטרים בלבד לשמאלם — בנתיב הישר והקשה שהוביל אל המנזר, שנמצא במרחק 900 מטרים משם. היעד הראשון שלהם היה פסגה 445, שבקצה הרכס דמוי ה"בומרנג", כמעט מיד נשפכה עליהם אש-צולבת כבדה מפסגה 593 ומנקודות אחרות לשמאלם, ומאמציהם לטפל בעמדות אלה הביאום אל שמאלם של הראג'פוטאנים, אולם שום אחד מן הגדודים לא יכול היה להתקדם. המעוז של פסגה 593, בסיוען של הרמות השכנות, מסוגל היה היטב לטפל בשני הגדודים כאחד.

גדוד הגורקה האחר — הגדוד הראשון לרגימנט ה-2 — זו אז אף הוא אולם במרחק-מה לעבר שמאל, בגישה ישירה אל המנזר, לרוחב ואדי עמוק. שעה שהתקדמו במורד אל הואדי העמוק, שהיה המכשול הסופי — הואדי שלמרגלות המדרון הצפוני של גבעת-המנזר — קרבו הם אל רצועה שנראתה כסבך-שיחים. רצועה זו בלטה בנוף, שחלק כה ניכר מצמחייתו הוכחד באש הפגזים. הם זכרו שהבחינו ברצועה זו בתצלומי-האוויר שלהם, שבהם נראתה היא כצל ארוך ובולט. שעה שהמחלקות הנעות-בראש קרבו אל הרצועה, ניתך עליהן מטח רימוניידי מן הקרקע הנישאת שמאחורי הרצועה, וחישי-מהר פרצו הם קדימם על-מנת לתפוש מחסה בסבך-שיחים זה.

נשמעה שורת התפוצצויות חדות ומהירות. סבך-השיחים לא היה סבך שיחים כלל, כי אם סבך-צברים עבות, בגובה החזה, בין הצברים נמתח תיל דוקרני, והשטח נורע בצפיפות במוקשים-נגד-אדם הקשורים זה אל זה ומיעדים להתפוצץ מחמת נגיעה בכל אחד מחוטי-ההמעדה שהונחו ברוב עורמה על פני כל דרכי-הגישה.

הגישה אל התחנה מכיוון התקדמות המאורים

באין התחנה ו"הבית העגול" מידי מגיניהם המחושלים, אנשי הגדוד השלישי לרימנט רמני-השריון ה-361 הגרמני.

קרבה שעת חצות; בהתקדמות נוספת היה קושי רב, כל עוד לא העסיקו באש את המקלעים היורים מקצה העיר קאסינו. כדי להעסיקם פתחו תותחים בינוניים ותותחי שדה באש בלתי פוסקת עליהם, ובמחסה אש זו חידשה פלוגה ב' את התקדמותה, לעבר בניני היעד הבא. עתה, משנפרצה החגורה הראשונה של התיל וקיני המקלעים, הוקלה ניכרות התנגדות האויב. אולם בהתקרב המאורים אל הבתים החלו פוגעים בהם "פגזים קצרים" מתותחיהם, ומסיבים להם אבידות. הם נאלצו לתפוס מחסה בתחנה. כאן אספו ושבו גרמנים שהיו פונויים בשטח, והחלו מתחפרים. הקולונל-לויטננט יאנג, לאחר שבא קדימה לסקור את המצב, כיוון את פלוגה ב' שוב אל אותם הבנינים. אחת המחלקות זחלה וקרבה אליהם, אך משנוכחה כי מחזיק בהם כוח גדול נותרה מוסתרת בשטח, כשבעתה להסתער עליהם עם שתכבוש פלוגה א' את האוכף הנמצא נקו אחד עמה משמאלה.

אלא שמחשבתה זו לא הגיעה לכלל מעשה. כל אותו זמן הושהתה פלוגה

פסגה 593, הבליטה הסלעית שפסגתה נמצאת במרחק תשעים מטרים בלבד ושממנה קיוו הם להיפטר במבצע-טיהור מוקדם, נתגלתה כביצור עיקרי בזכות עצמה — בחלקו, הודות לקטע של מצודה ישנה, שסיפק למדרונה הקדמי לב-פלדה; אולם גם הודות לחריצות ולדבקות של חיילים ממדרגה ראשונה, שידעו כיצד לנצל את פסגתם על הצד הטוב ביותר, והודות לאש המתואמת-היטב של הרמות הסמוכות שהוחזקו בידי הגרמנים. אם תקפת אחת מהן, יכלו שש אחרות לבוא להצלתה באש מקלעים ומרגמות. עתה היה הכל תלוי במאורים.

הקרב של המאורים

מתוך ההסטוריה הרשמית של צבא ניו-זילנד

בשעה 2045, מיד לאחר שנפתחה ההרעשה הארטילרית, יצאו שתי פלוגות (א' וב') של הגדוד המאורי מנקודת הכינוס שלהן והחלו במסע המייגע אל קו ההתחלה. הגם שקן זה נקבע רק בריחוק 550 מטרים מנקודת הכינוס, הגיעו אליו המאורים רטובים ומוזהמים. היה עליהם לבוסס בבוץ שעל הדרך המוגבהת ולחצות שדות מוצפי מים ומערכת תעלות ניקוז מסועפת, מתישת כוחות. פלוגה ב' שלהם נשתהה יותר מפלוגה א' משום שנצטרכה לעבור דרך הפלסים וערמות הציוד שלהם, שנמצאו על הסוללה המוגבהת, והיה זה לאחר 2130, היא שעת האפס, עת יצאה הפלוגה מקו ההתחלה. הלילה צפן בחובו שורת אירועים בלתי נעימים. לאחר האיחור ביציאה והפיגור שבא מחמת התנועה בשטח הקשה, נתגלה עתה למאורים שהם מתקדמים על פני שדות זרועי מוקשים, ועד מהרה החלו מקלעים ומרגמות, מן המורדות הנמוכים של הר קאסינו ומן הקצה הדרומי של העיר, לטוח עליהם. אנשים החלו נפגעים מן האש ומן המוקשים, והתהלוכה המקוטעת של האלונקאים הנושאים נפגעים לעורף הפכה עד מהרה לזרם. לפלוגה ב', שנפגעה קשות מן המוקשים, נדרשה שעה תמימה כדי להגיע לכניסה לחצרות תחנת הרכבת; גם פלוגה א' נעה כמעט באותו קצב איטי.

לאור זיקוקים הבחינה פלוגה ב' כי דרכה אל חצרות התחנה חסומה בגדר תיל חדשה, שמאחוריה חפורות שתי עמדות-הגנה. בהתקרבה, היססה מעט מחלקה 12 (של פלוגה ב') להתקדם, מחמת פרוץ חריף במיוחד של אש מקלע, אולם בן רגע נענתה לקריאת ההסתערות של הקפיטן ויקיריויהי. ממש כמו באימונים הטילו שני אנשים את עצמם על קונצרטית התיל, והאנשים שמאחוריהם זינקו ועברו אותה מעליהם, והחלו פועלים בכידון וברימון. העמדות טוהרו, בתיל נפרצו פרצות ושארית הפלוגה נכנסה בהן וכבשה עד מהרה את חורבות

מלוגת הפלסים ה־8 צריכה היתה לגשר שני פלגים של הנהר ראפידו, ולסתום את המהמורות שפוצצו ביניהם, ופלוגת הפלסים ה־6 צריכה היתה לסתום מהמורות בשטח הקדמי יותר.

מלכתחילה חלו עיכובים בביצוע תוכנית זו. הגשר הראשון בן שבעת המטרים כמעט הושלם עוד בשעה 2035, אלא שהפלוגה שעבדה עליו נסוגה בעת שההנחתה הארטילרית הראשונה ירדה על תחנת הרכבת. משחודשה העבודה שוב חלו בה עיכובים, מחמת תנועתם של המאורים אל קו־ההתחלה שלהם, ואחר כך מחמת יציאתם להתקפה, בסיכומו של דבר, במקום שיפתח הגשר לתנועה בשעה 2100, נפתח לתנועה רק ב־2315. הפלסים נמצאו מפגרים שעתים ורבע בלוח־הזמנים ופערי־זמן זה לא נסתם כל הלילה כולו.

בינתיים ומאחוריהם נצטברו עוד פלסים, שהיו ממתינים בסדר הבלתי־משתנה: תחילה מבערי־המוקשים, אחריהם הבולדוזרים ולבסוף משאיות העמוסות ציוד גישור. בגלל העיכוב שחל בביצוע פעולת הגישור הראשונה נעה קבוצת פלסים ברגל קדימה, בטפלים במקומם ובהריסות, והגיעו עד להריסות מס' 8 ומס' 9. משנפתח הגשר הראשון לתנועה, נגשו ארבעה בולדוזרים לעבוד בסילוק ההריסות בנקודה מס' 6, שבין שני פלגי הראפידו, אולם רק בשעה 0100 ניתן למשאית הראשונה לעבור במקום זה, ושעה נוספת עברה עד שהגיע ציוד הגישור אל הפלג הראשי של הראפידו. (נקודת־הריסות מס' 7). כאן, במשך שעתים וחצי, עמלה פלוגת הפלסים ה־8 תחת מטרות מקוטעים של אש נשק־קל ומרגמות, שבאה בחלקה מגרמנים שצלפו מתוך סירה שנמצאה בהמשכו של הנהר. ב־0500 — באיחור של חמש שעות ומעלה — הותקן הגשר, ומכאן ואילך ניתן לרכב לעבור מעל לראפידו.

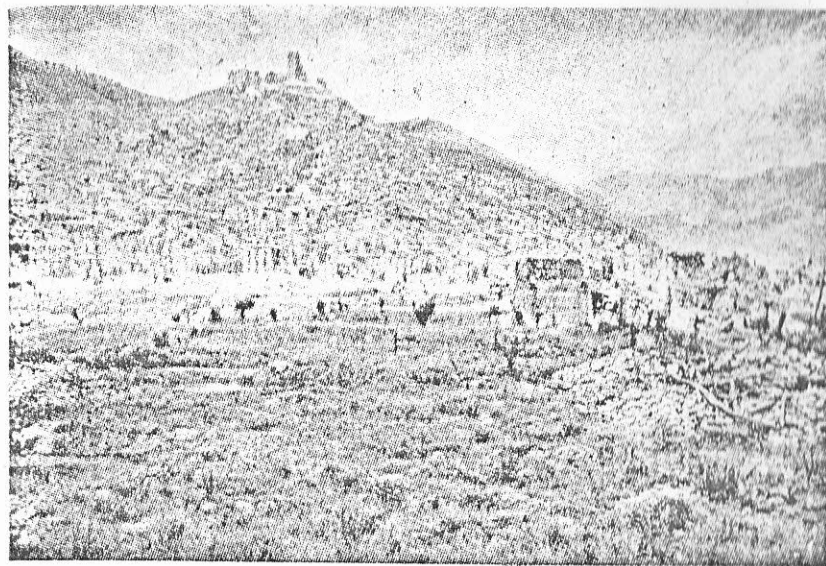
למירע המזל לא היה טעם בשיגור טנקים ונשק מסייע אחר קדימה, כיון שהעבודה מעבר לנהר לא התקדמה במידה שתאפשר הפקת תועלת מתפעולם שם. בולדוזרים, שעקפו נקודת־הריסות מס' 7, סתמו את שלוש המהמורות הבאות שבסוללת הרכבת, והלויטננט־משנה היגיסון חצה גדר־תיל כדי לסייר את נקודת־הריסות מס' 11, וחזר ודיווח שניתן לעשות בה מעבר בעזרת בולדוזר. אפס, אש מרגמות של הגרמנים מנעה את הבולדוזרים מלנוע בעקבות הסיור. הדרך אל התחנה היתה חסומה עדיין בהריסות מס' 11 ומס' 12, ולשום כלי־רכב לא נשקפה תקוה למצוא דרך־עקיפין בבוץ שבצד סוללת הרכבת. אורך הקטע שלא הוכשר לתנועה לא היה אלא כ־270 מטרים.

(5) נקודות ההריסות בסוללת הרכבת — כלומר המהמורות שפוצצו בסוללה עצמה ומבנים שהופלו עליה כדי לחסמה — סופררו עלידי הניו־זילנדים. — המער.

א' למרגלות האוכף על ידי מכשול שנתגלה כקשה יותר מכפי שנראה בתצלומי האויר — נקיק מוצף מים, שבעה מטרים רחבו, המכוסה תיל והזרוע מוקשים. מקלענים ערניים ודייקניים שרבצו על האוכף סיכנו כל תנועה. לא נותרה ברירה אלא להנחית אש מהירה על הגרמנים ולסייר לצדדים כדי למצוא נתיב אל אגפם. שום נתיב לא נמצא.

מכאן ואילך, עד לשעה 0600, החלו תחילה הירח ואחר כך השחר העולה, לחשוף את שתי הפלוגות במידה מסוכנת ביותר לעיני הגרמנים. בתשובה לבקשת הוראות מסר הגנרל קיפנברגר (מפקד הדיביזיה הניו־זילנדית) פקודה למאורים להשאר במקומם הקדמי. את הבנינים והאוכף, אשר בצותא כיסו באש את הגישה אל הנהר גארי, יהא עליהם להניח לפי שעה, אולם הסיכוי — כך רושם הגנרל — שהמאורים יחזיקו בכיבושיהם, ויהיה סיכוי זה פעוט ככל שיהיה, שווה בסכנת האבידות שתגרמנה להם. אבידות אלה קיווה לצמצם בעזרת עשן.

אכן, הצלחתם של המאורים מותנה היתה בראש וראשונה בהצלחתם של הפלסים, אלא ששהיות חמורות הכשילו את תוכניתם של הפלסים לפתוח לתנועה את הדרך אל התחנה עוד בטרם יאיר השחר, הגם שכמעט והצליחו לבצע זאת.

„גבעת הטירה“ — במבט מן התחנה

משעה 0300 החל אור הירח מקל על מלאכת הקלעים הגרמניים, והתערבות האויב בעבודת הפלסים הגיעה לשיאה ב־0545. עת פרץ פתאומי של אש מרגמות ונאבלווארפאָר⁶ פגע לאורך כל הדרך כולה, הרג 3 מאנשי פלוגת הפלסים ה־6, הריץ את האחרים אל מחסות, ובלבל את סדרי העבודה.

לפי פקודת קצין ההנדסה הראשי של הדיביזיה נסוגו קבוצות העובדים, כדי להתמין שיוטל מסך עשן. אולם הרגימה שנמשכה היתה כה כבידה, עד שהוחלט כי העשן אינו מעניק מחפה מספיק, וקבוצות הפלסים חזרו לפלוגותיהן. פרט לסויר שנערך לעבר הריסות מס' 11 ומס' 12 על־ידי הלוֹיטננט משנה בראון מפלוגת הפלסים ה־8, לא ביצעו הפלסים עוד דבר כל היום כולו. שלושת ההרוגים היו כל אבידותיהם בפעולה זו.

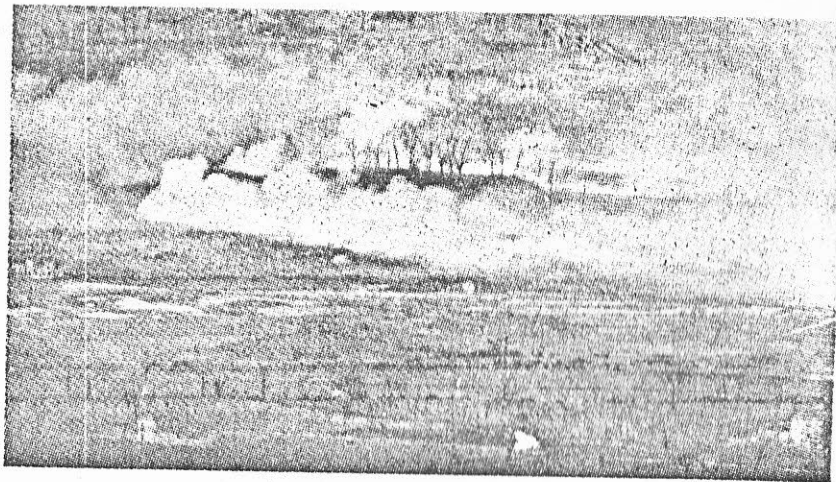
ב

עתה הגיעה שעת מבחנם של המאורים. השמש עלתה על יום 18 בפברואר בשעה 0706 ושקעה בשעה 1747. במשך כאחת עשרה שעות שבין אור ראשון ואור אחרון יהיה על שתי הפלוגות — שכבר הוסבו להן 50 אבידות — לעמוד בפני זעמו של האויב כשאין להן במה להתגונן אלא בכלי־הנשק שנשאו עמן, וכן באש הארטילריה ומסך עשן שאין לסמוך עליו. טנקים וכלי־נשק כבדים אחרים לא יוכלו להגיע אליהן אלא לאחר רדת החשכה. הן החזיקו בתחנה במבלט, שהיה מיותר למחצה על ידי הגרמנים שבקאסינו העיר, שבמורדות הנמוכים של הר המנזר, ושעל האוכף, ומעליהם נשקפו חורבות המנזר האימתניות. הגרמנים איישו את הסביבה המערבית של התחנה בכוח רב, והגם שהראות היתה מצומצמת ל־100 מטרים, ניתן לראותם במעורפל בנועם שם. מעודדים מהצלחתם בהתגוננותם, ובו־בזמן ערים לסכנת היותם נתונים לשתי התקפות הבאות עליהם מעברים שונים, מנוי וגמור היה עמם למנוע הסגר על העיר קאסינו. חיוני היה להם לכבוש את התחנה בטרם ירד הלילה, בטרם יוכלו הניר־זילנדים להטיל לקרב את עתודותיהם. על כן דיוח קורפוס השריון ה־14 הגרמני לארמיה־העשירית הגרמנית, „אנחנו מנסים לכבוש את התחנה בכל מה שבידינו”. בעוד שהמפקדים הגרמניים ברמות הגבוהות, קאסאלרינג וויטינגהוף, מוכנים היו לשמוע חדשות מעציבות, הרי בטחוננו של מפקד הדיביזיה שבמקום הקרב, באדאָ, לא נתערער כהוא זה. משנתאפשר לו למלא את החסר במלאי־הפגזים המועט והיקר של תותחיו, האמין שיוכל לסתום את הבקיע בקויו עם הגייסות שבמקום, ולאחר זאת — לכבוש את התחנה.

(6) מרגמה דבת־קנים גרמנית. — המער.

הלחץ הנגדי של הגרמנים החל בדיוק לאחר עלות השמש. ב־0715, בחיפוי אש של טנק גרמני המקמק, נראה כוח הנערך להתקפה בקצה הדרומי של קאסינו העיר. אין זאת כי היו אלו שלוש המחלקות שקובצו בחופזה ממפקדת הרגימנט ה־211, וכן פלסים ועתודות שהובאו מן העיר. מכל מקום, חייו של כוח מקובץ זה קצרים היו, כיוון שההנחתה הארטילרית השניה (מתוך שתיים) שהזמינו המאורים פגעה בין הגרמנים בעת הערכותם, הסבה להם אבידות, ושברה את התקפת־הנגד. אולם הרגימה שבאה היתה יחסית בלבד. אותו טנק יחיד לא זו בלבד שבישר את בואם של טנקים נוספים, אלא אף הסב באישו שלו בלבד צרות צרורות. מטוס קל שוגר לתצפית עליו, ותותחים בינוניים אסרו קרב על הטנק. מקלעים ומרגמות של הגרמנים, בעיקר מהר המנזר, ירו ללא הרף על התחנה, וקבוצות רגלים שלהם ניסו ליקרב אליה. למאורים לא היה במה לענות מענה של ממש על אש האויב, ולא נותר להם אלא לבקש שהארטילריה תעבה יותר את מסך העשן, שרוח דרומית ערה היתה מפורת אותו תכופות. — וכן, שהארטילריה תירה פגזי חומר־נפץ להגנתם.

אכן, המאורים נמצאו מבודדים לגמרי. ב־1015 בקירוב ביקש הקולונל־לויטננט יאנג שוב לעבות את מסך העשן, כדי לחסום את שדה־הראיה של תצפית האויב מהר קאסינו, בעת שמחלקה מפלוגה ג' של הגדוד המאורי התגבר את הפלוגות החלושות והמפוצלות שבתחנת הרכבת, ובעת שהן תפנינה

„לא נותר להם אלא לבקש שהארטילריה תעבה יותר את מסך העשן...”

בתנועת מלקחיים — של רגלים, שיתקפו מדרום-מערב, ושל טנקים, שיתקפו מצפון. מאמץ אחרון זה החל ב־1515, בקירוב, בחיפוי אש כבידה מתותחנים, מרגמות ומקלעים. הרגלים שהתקדמו לאורך קו מסילת-הברזל, היו סמוכים מדי ולא ניתן לפעול נגדם באש ארטילריה. שני הטנקים שדווח עליהם שהם „שרמנים“, נבלמו לזמן־מה על הכביש המתמשך מקאסינו, על ידי ריכוז אש ארטילריה, אולם הם הוסיפו להתקדם אהרי־כן, ללא מעצור, והבקיעו להם דרך לתוך חצרות התחנה.

המאורים היו חסרי־ישע. לא היו להם לא טנקים ולא תותחים נגד־טנקים. בהיותה לכודה באש שנורתה מטוח־מגע על ידי הטנקים, נשטפה המחלקה הקדומנית של פלוגה ב'. שרידי שתי הפלוגות נמלטו מתוך התחנה ופילסו דרכם יגעים ומיוגעים בחזרה לעורף, הגרמנים ירו עליהם מטחי פרידה, שהסבו להם אבידות נוספות. מאחר שמגע־האלחוט שלהם עם מפקדת הגדוד נפסק בעת הלחימה, נודע לראשונה על מנוסתם רק בהגיעם אל מעבר לראפידו, בשעה 1600, כולם היו מיוגעים לחלוטין; רבים מהם סבלו מהלם, מחמת גוינום האש שעתה זה יצאו ממנו. מתוך 200 האיש שמנו בתחילה חזרו רק 66 — 20 מפלוגה ב', בפיקוד הקצין היחיד שנותר בה, ו־40 מפלוגה א' שסרה עתה זמנית לפיקודו של לויטננט־משנה. מפגרים אחדים עתידים היו להצטרף לאלה. בשעה 1900 הוליד המיור האָנאראַ את שרידי מפקדתה של פלוגה א', והאחרון לבאים היה הקפיטן ויקיריויהי, שלא יכול היה לצעוד, והגיע אל מעבר לנהר בזחילת־גרירה, למחרת היום.

מנין האבידות הסופי בשתי הפלוגות עלה בקירוב ל־130 — שמהם 20 נהרגו, כ־80 נפצעו, ו־24 נעדרו או נפלו בשבי. המחיר ששילם האויב בחיי אדם היה יקר בה־במידה. דווח על תשעה־עשר גרמנים הרוגים ו־102 פצועים. בתחנה, ב־18 בפברואר, ו־18 גרמנים נפלו בשבי המאורים והעברו לעורף, במרוצת כל ההתקפה.

הרהורי סיכום

מתוך „קאסינו — דיוקנה של מערכה“

הקושי העיקרי היה גבעת־המנור, שהפינה הדרומית־מזרחית שלה נמצאה במרחק 450 מטרים בלבד משם, מתנשאת מעל לאזור התחנה באורח כה מכריע, עד שהאדם חש עצמו זעורתי וחסרי־ישע, אך ורק בהביטו בה. טנקים וכלי־ארטילריה נמצאו בכל נקודות־המפתח של הכביש הפתלתול שנחצב בצלע ההר, ועינים רבות היו נכונות לכוון את אשם. להיות בתחנה, כה סמוך אל בסיסו

את פצועיהן. אולם במחלקה המתגברת עצמה נפגעו, עוד בטרם חצתה את הראפידו, 12 איש, ממטר פגזים, פצצות־מרגמה, וכדורים, שקיבלו את פניה בהכנסה לקרב, ולא עלה בידה להגיע לתחנה. בנועם מן התחנה לעורף נפגעו גם רבים מבין האלונקאים נושאי הפצועים.

עברה שעת הצהרים. רוחם של המאורים היתה עדין מרוממת, ובאמצעות מפקד הגדוד שלהם נדבקו ברוחם גם קיפאָנברגר, מפקד הדיביזיה, ופרייברג, מפקד הקורפוס, שטיפחו את התקוה כי מיד לאחר רדת החשכה יתוקנו המהמורות האחרונות בדרך המוגבהת והשריון הממתין יוכל להשתפך אל מעבר לנהר ולהרחיב את ראש־הגשר לממדים בטוחים יותר.

נוצר משבר באספקה. על קיפאָנברגר היה להחליט אם ירכז את ההפגזה שלו על עמדותיהם של הגרמנים, וישאיר את המאורים חשופים יחסית לתצפית האויב, או יסתיר אותם מעיני האויב על ידי קיום מסך העשן, מתוך הסתכנות שמסך זה יספק מחסה להתקפת־נגד פתאומית של הגרמנים. הוא בחר בדרך השנייה, כיון שהיא נראתה לו כחוסכת יותר בחיי אדם; אולם התביעה הבלתי פוסקת ליותר עשן אכלה את מלאי הפגזים שבעמדות התותחים ושבמצבורים הסמוכים. לפי בקשתו הנמרצת של מפקד הדיביזיה פעלה „פלוגת התחמושת מס' 1 ללא שהיות. מטיאנו הגיעה שיירה עמוסה בפגזי עשן ירוקים בשביל התותחנים, ומסך העשן לא נקטם אף לא לרגע. למעלה מ־9000 פגזים נורו אותו יום על ידי רגימנט תותחי־השדה ה־4, שנעזר לעיתים ברגימנט תותחי־שדה אחרים ובארטילריה האמריקנית. חביות העשן שהוצתו על ידי יחידות שונות בשדה הקרב סייעו אף הן לקיום ערפלה־עשן המגן. הצעה להטיל פצצות עשן ממטוסים לא נתקבלה, כיון שכבר לא היתה שהות להחליף את מטען הפצצות של המטוסים.

בשעות אחר־הצהריים המוקדמות שוב ניכרו סימני קוצר־רוח אצל הגרמנים. תנועה, שהאויב כינה אותה התקפת־נגד, נראתה, זמן מה לאחר השעה 1400, עת גייסות חצו את הגארי בקו מסילת־הברזל וקרבו אל המאורים שבתחנה. בו בזמן נעו שני טנקים לתוך קאסינו העיר מכיוון דרום־מערב. פעילות זו הניעה את המאורים לבקש אש תותחים רצופה עד רדת החשכה. על הר קאסינו ועל הקצה הדרומי של קאסינו העיר, אש זו, שהוגברה עוצמתה לפי בקשת הרגלים, סילקה מקץ זמן־מה איום נוסף על התחנה, עת החלו טנקי האויב מגששים דרכם אליה.

לפנות ערב הטילה דיביזיית רמני השריון ה־90 הגרמנית את העתודות המקומיות האחרונות שלה לסיוע לרגימנט ה־211, שתיכנן לכבוש את התחנה

של מונטה־קאסינו, דומה היה לעמידה לנוכח מבט לטוש של בן־נפילים עויין, אולם הכרח היה להחזיק בתחנה.

לאחר שראה את העמדה כמו עיניו, מנקודת־תצפית קדומנית, החליט הגנרל קיפנברגר לנתק את התחנה מתחום־הראיה של המנזר, על־ידי יצירת מסך־עשן וקיומו במשך כל היום כולו, וכן על־ידי ריכוזים תכופים של אש־מגן ארטילרית.

מסך־העשן נתגלה כחרב־פיפיות. אולם בלעדיו היו רק גייסות קדומניים מועטים נותרים בהיים באותו יום.

התותחנים המיוזעים, שתחבו פגזים לתוך תותחיהם, במשמרות, ללא הפוגה, במשך יותר משמונה שעות, עמדו אפס־כוחות. הקרב תם. ההישג הנקי היחיד בשתי החזיתות של הדיביזיה היה גשר על פני הנהר ראפידו.

בסקירה מרחוק ניתן לחשוב את המערכה השניה על קאסינו — ביחוד אחרי המהומה העולמית שקדמה להפצצה ושבאה לאחריה — כסיום תפלה. בהרים נערכה התקפת־פלוגה ביום ג' בלילה, גדוד תקף ביום ד', ושלושה גדודים ערכו התקפה ביום ה' — וכל ההתקפות נכשלו. בעמק נערכה התקפה בידי גדוד יחיד, ואף זו לא הצליחה.

פרשנים באותה עת ואחריה, נטו לבטל את הכשלון כמקרה פשוט של התקפת־טיפין־טיפין, במקום התקפה בעוצמה. ביקורת זו אין לה רגליים. הקרקע ומזג־האוויר היו הגורמים שקבעו את מספר הגייסות שאפשר היה להפעיל במערכה זו. כבר ראינו כיצד שלטו גורמים אלה במבצעי הדיביזיה ההודית. בעמק, אם גם לא נתקלה הדיביזיה הניו־זילנדית באותם קשיים לגבי קו־ההספקה, כמו הקרקע ומזג־האוויר אותה הגבלה על ההתפרסות. העמק היה מוצף־מים, והגישה המעשית היחידה על יעד־התחנה היה לאורך סוללת־מסילת־הברזל, וברוב־חזית של שתי פלוגות.

כמו כן, יש להבין שקיימות שתי דרכים שבהן אפשר להפעיל עוצמתה של דיביזיה. היא יכולה לתקוף במספר גדודים בחזית רחבה, ובמקרה זה פועלת היא כחרמש. ויכולה היא להפעיל בתחילה כח קטן בחזית צרה, בתקווה לבצע חדירה שבעקבותיה אפשר יהיה להעביר את יתר גדודיה. במקרה זה, דומה פעולתה לפעולת־איזמל. עם מספר ניכר של מהלומות־פטיש שמטרתן להחדירו פנימה על־ידי שורה של הבקעות חדות. הקרקע ומזג־האוויר גרמו לכך שהשיטה השניה היתה היחידה האפשרית במערכה זו, והניו־זילנדים כמעט הצליחו בה. לאחר מכן נודע, שהגרמנים נחרדו ביותר מכיבוש תחנת־הרכבת. הם לא ציפו שהתקפת־הנגד שלהם תצליח, כפי שניתן לראות מתוך השיחה הבאה שנערכה בין קסלרינג ובין ויטינגהוף בליל 18 בחודש:

- ו: הצלחנו, לאחר לחימה עזה, לכבוש מחדש את תחנת־קאסינו.
- ק: אחולי הלבביים.
- ו: לא חשבתי שנצליח.
- ק: אף אני לא חשבתי כך.

אילו יכלו הפלסים הניו־זילנדים לגשר את הפער האחרון בסוללה ולאפשר לטנקים לבוא אל היעד, נראה שהתחנה היתה נשארת בידיהם.

המערכה השניה על קאסינו הצטיינה, כמו כן, בשני דברים אחרים. היא הוכיחה כיצד, במלחמה הממוכנת ביותר בהיסטוריה, יכולים לצוץ תנאי קרקע ומזג־אוויר, שבהם אין ערך למכונות, והמערכה חייבת להתנהל בין כוחות קטנים של רגלים עם רובה, מקלע ורמו־יד. צבא שיכול היה לרכו 600 טנקים, 800 כלי־ארטילריה, 500 מטוסים וששים או שבעים אלף כלי־רכב מכל הסוגים והגדלים, מצא את עצמו תלוי בפרד־המשא הצנוע. בהרים שמעל קאסינו, בחודש כברואר, היה פרד אחד שווה תריסר טנקים.

הלקח השני היה, שכאשר פועלים הצבא וחיל־האוויר ביחד, חייבים להיות בניניהם אחדות־פיקוד ותיאום מהודק ביותר של תכנון. במבט לאחור, נראה דבר זה ברור מכדי שיהא ראוי להיאמר. העובדה הפשוטה היא, שבשנה שלפני השנה האחרונה למלחמה, טרם נפתרה בעיה זו.

מקורות ומחברים

(המשך מעמך 2)

בהשגת הצלחה בקרב, ב"צקלון" מס' 88; "טיהור חפרות, שוחות ותעלות־קשר", ב"צקלון" מס' 90; "לחימת־לילה של כיתת־רובאים" והתקפת הכיתה בשח־בנוי, ב"צקלון" מס' 91) מובא בחוברת זו פרק רבי־עיני, המלמד את הרובאי — בפסות ובלויית ציורים מאיר־עינים — מה עליו לעשות להגנתו מפני שלוש הסכנות, הוד, חום וקרינה שבעקבות נפץ־גרעיני; וכיצד — יחד עם זאת — עליו להמשיך במילוי המשימה שהוטלה על כיתתו.

שם חוברת־היסוד הרוסית במקורה —

„Стрелковое отделение в наступлении“

הצניחה החופשית — כצד הצניחה הצבאית

מאת קיפטו צ', באואר

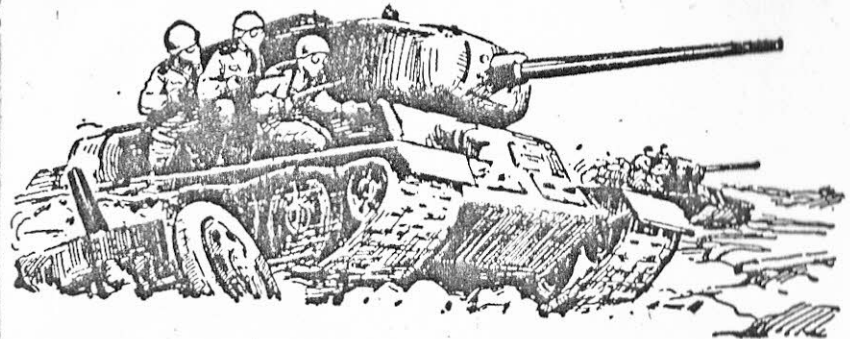
ענף־ספורט חדש החל כובש לבבות בארצות שונות (וארצנו בתוכן) — הצניחה החופשית; לשון אחרת — השהייה של פתיחת המצנח זמן רב ככל האפשר, ובינתיים — השתעשעות ב"אקרו־ביטיקה אווירית". התועלת הצבאית שבדבר — צניחה חופשית מאפשרת דיוק רב יותר בנחיתה למקום שנקבע, והיא מהירה יותר וחשאית יותר מן הצניחה הצבאית. הרשימה המובאת בחוברת זו מלמדת אותנו מה עובר על אדם המצטרף למועדון "צולל־רקיע" בארה"ב. היא לקוחה מתוך ירחון צבא ארה"ב "לקט הידיעות של הצבא" ("ARMY INFORMATION DIGEST").

התקפת הכיתה בתנאי תפעול נשק גרעיני על-ידי האויב

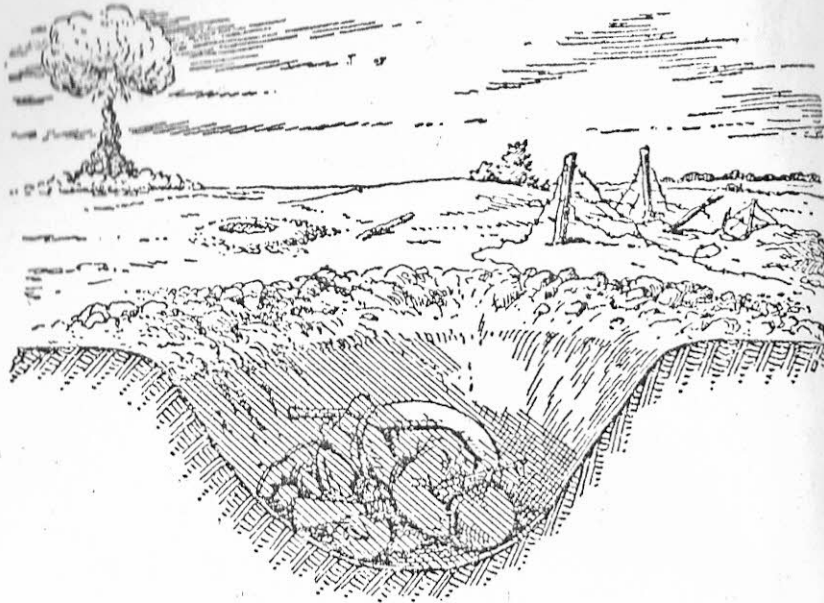
אין להתעלם מן האפשרות כי — לפני תחילת התקפתנו או תוך כדי ביצועה — ישתמש האויב בנשק גרעיני. בתכונות-ההרס שלו עולה נשק גרעיני במידה מרובה על סוגי-נשק אחרים. אף-על-פי-כן, ישנם אמצעים ודרכים פשוטים ובטוחים של הגנה מפניו. פעולות מושכלות של חיילים בתנאי תפעול נשק גרעיני על-ידי האויב הן הערובה להצלחת ביצועה של המשמה בקרב.

בין אם תימצא הכיתה בעמדת-המוצא להתקפה, ובין אם תנוע או להסתערות, תנהל את הקרב בעומק מערך-ההגנה של האויב או אף תרדוף אחרי אויב נסוג — לפי האות „אזעקה אטומית“ חייבים כל חיילי הכיתה להימצא במקומות שנקבעו להם ולהמשיך בביצוע משימת-הקרב שלהם. יחד עם זאת יש להעביר במהירות למצב „הכן“ את אמצעי-ההגנה הנכונים האישיים.

את העברת אמצעי-ההגנה הנכונים ממצב רגיל („מצב-מסע“) למצב „הכן“ מבצעים באופן הבא: קודם-כל יש לפתוח את פריפת התרמיל הנכונה ולהדק את מסכת-הגז באמצעות שרוך או סרט, מסביב לקו-המתנים באופן שלא תזוז מהמקום שנועד לה; את גלימת-המגן יש להוציא מתוך מעטף-הנייר ולהכניסה בתוך המדור שבתרמיל הנכונה, או לשימה מתחת לגליל-הסגין (או, אם החייל לבוש בסגין—מאחרי פתחו הבלתי-מרוכס העליון של זה); את גרבי-המגן יש להתיר, או להוציא.

מתרמיל-המסע, לקפלן לשניים ולהכניסן אל מתחת לחגורה, כשחרטומיהן פונים ימינה — ולקפלן פעם נוספת.

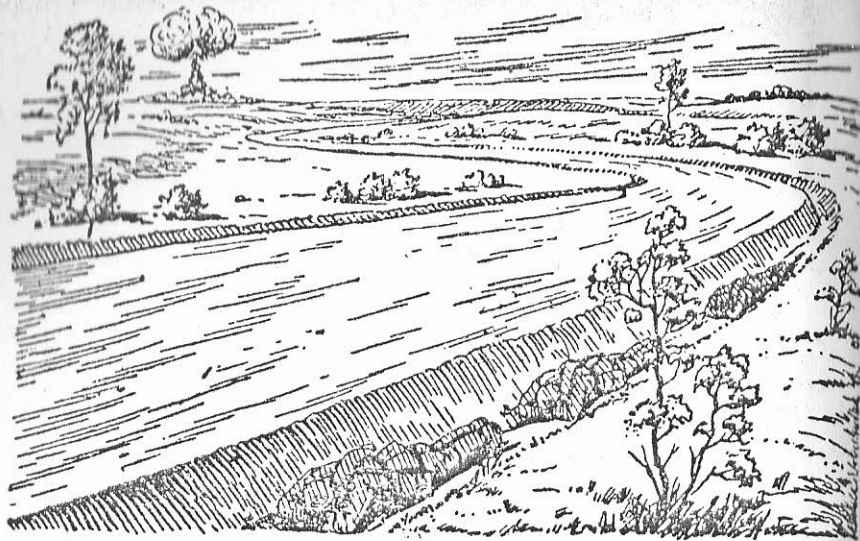

ציור 1. תפיסת מחסה במכתש, בעת התפוצצות אטומית

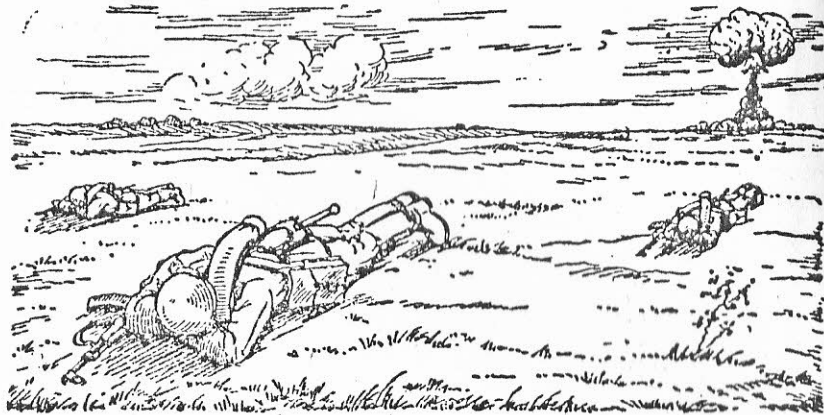
ברגע ההתפוצצות האטומית נראית התלקחות מבהיקה-עד-כדי-סינוור, המאירה את השמים ופני-הקרקע על פני עשרות קילומטרים. כשנראית התלקחות כזו חייב כל חייל עצמאית, וללא כל השתוות, לשכב בקרקעית החפירה או לתפוס את המחסה הקרוב ביותר (לשכב במכתש, בתעלה, מאחורי תל-עפר, גבשושית וכיו"ב). כיצד לתפוס מחסה ברגע של ההתפוצצות האטומית — רואים בציורים מס' 1, 2 ו-3, אם במקרה אין מחסה קרוב — יש לשכב בשטח פתוח, כשהפנים כלפי מטה והרגלים מכוונות לעבר ההתפוצצות (ציור 4).

ההכרח לתפוס חישימהר מחסה או לשכב על פני הקרקע נובע מכך שגל-ההדף מתפשט מנקודת-האפס של ההתפוצצות במהירות רבה, את אלף המטרים

(1) נגד כימי — מונח מקובל בצבא הרוסי לאמצעי הגנה בפני כלי-נשק כימיים וגרעיניים — המער.

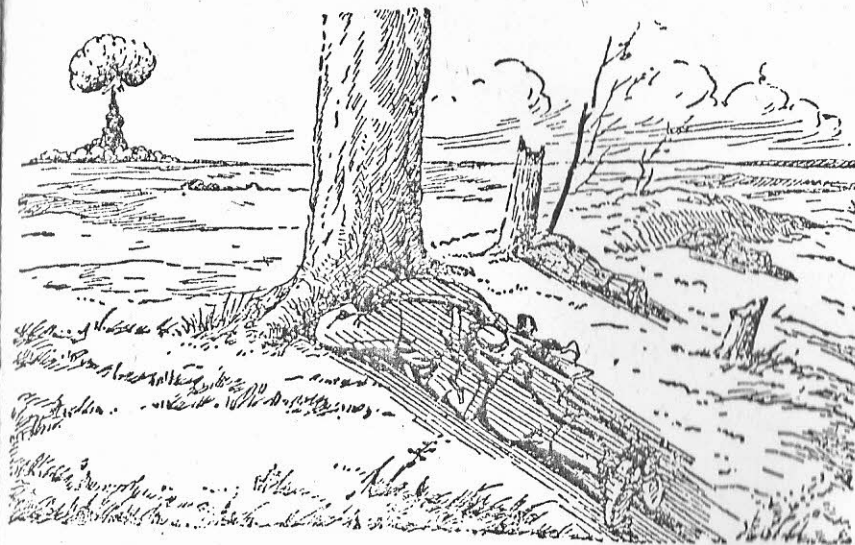
ציור 3. תפיסת מחסה בתעלת-דרך בעת התפוצצות אטומית

ציור 4. המצב הנחזק ביותר בשטח פתוח בעת התפוצצות אטומית

משלבש את אמצעי-ההגנה הנ"כ, חייב החייל להיות מוכן לפעול — לפי הוראות מפקדו או באופן עצמאי, לפי המצב הנתון. אפשרי בהחלט כי תוך-כדי התקפתה תצטרך הכיתה לפעול בשטח הנגוע

הראשונים מנקודת-ההתפוצצות עובר הוא תוך שתי שניות; אלפים מטר — תוך חמש שניות; ושלושת אלפים — תוך שמונה שניות.

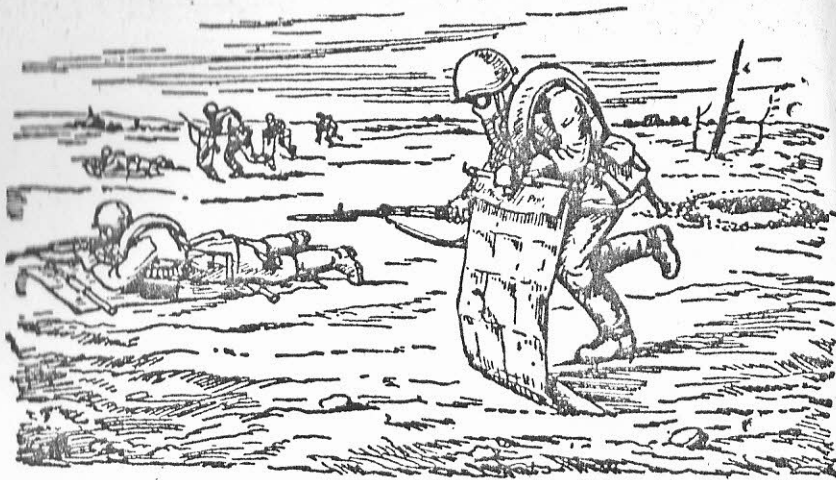

ציור 2. תפיסת מחסה מאחורי גזע-עץ, בעת התפוצצות אטומית

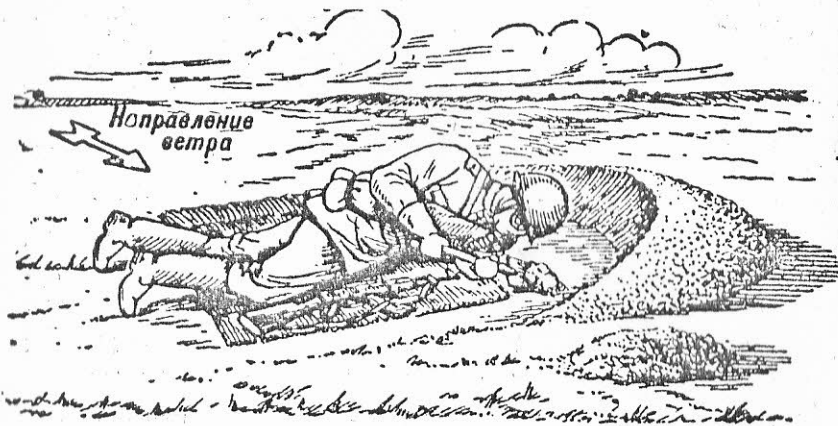
לאחר שהופעל נשק גרעיני על-ידי האויב — יש לצפות, בדרך-כלל, לפעולות נמרצות מצדו. הכיתה צריכה, איפוא, תיכף אחרי ההתפוצצות להתכונן במהירות לקרב.

להתפוצצות אטומית אופייניים לא רק פעולתם הברזומנית של גל-ההדף, גל-החום והקרינה הרדיו-אקטיבית, אלא גם זיהום רדיו-אקטיבי של השטח. פירושו של דבר הוא, כי בדרך תנועתו של הענן שנוצר בשעת ההתפוצצות, עלולים האוויר ופגני-הקרקע וכן האנשים ואמצעי-הלחימה הנמצאים שם, להזדהם בחמרים רדיו-אקטיביים. כדי להימנע מזיהום רדיו-אקטיבי נחוץ — מיד לכשיחלוף גל-ההדף — ללבוש את אמצעי-ההגנה הנ"כ האישיים.

עלול לקרות שמסכת-הגזו תימצא נפגמת. במקרים כאלה, מן הראוי, כדי להימנע מחדירת החמרים הרדיו-אקטיביים לתוך הגוף — להשתדל לנשום דרך תחבושת-גז, מגבת, שוליה-הסגין או בכלל דרך בד כלשהו. בד דק חייבים לקפל בשתיים-שלוש שכבות, ולהרטיב במקצת במים.

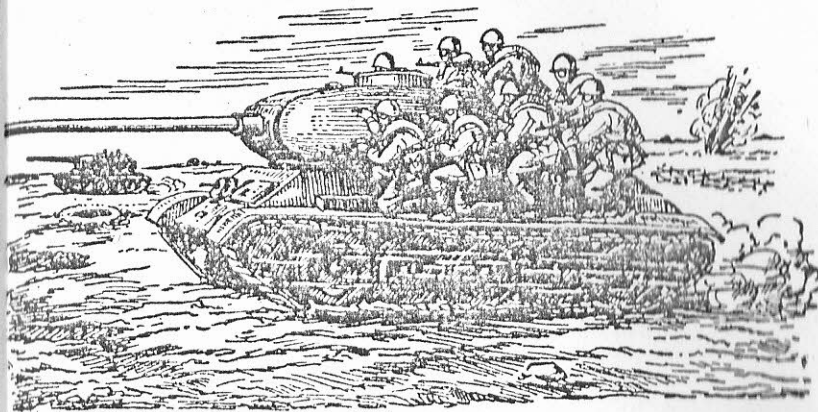
ציור 6. התגברות על איזור זיהום, תחת אש אויב

ציור 7. התחפרות עצמית באיזור מזוהם. החץ מראה על כיוון הרוח

לאחר שיצאה הכיתה מתוך איזור הזיהום הרדיו-אקטיבי נותן מפקד הכיתה — באישורו של מפקד המחלקה — פקודה להסיר את אמצעי ההגנה הנ"כ האישיים. את אמצעי ההגנה הנ"כ יש להסיר תוך עמידה כשהפנים כלפי הרוח; יש לאחוז בצד הפנימי של גלימת המגן ולסלקה מעליך, ואחר כך להסיר את גרבי המגן.

בחמרים רדיו-אקטיביים. חלקות שטח נגועות צולחים החיילים בהתעטפם באמצעי הגנה הנ"כ האישיים, בגלימות-מגן או בסרבלים עשויי-כותנה. אם נעדרת השפעה ישירה של אש-רובים ומקלעים של האויב אפשר לעבור את חלקות הקרקע הנגועות בחומרים רדיואקטיביים במכוניות, תוך נסיעה ב"דאסאנט" ("פלוגת-נחיתה") על טנקים (ראה ציור 5) במסיעי-גייסות משוריינים או רגלית.

ציור 5. התגברות על שטח מזוהם על ידי נסיעה ("דאסאנט") על טנק

תחת אש האויב מתבצעת תנועה בשטח-נגוע בווינוקים (ראה ציור 6). בשעת הוינוקים חייבים החיילים, בהעצרו כדי להנפש, לשכב על מצע — על שכמיהם על יריעת-אוהל, או על מצע שהותקן מכל הבא אל היד. משהגיע החיל אל הקו שצוין לו על-ידי המפקד — צריך החייל להתחיל להתחפר, תוך שכיבה על המצע (ראה ציור 7). תהילה הכרחי להסיר את שכבת-האדמה העליונה, הנגועה — ולסלקה בזהירות הצידה, בכיוון אשר אליו נושבת הרוח, תוך השתדלות שהאבק לא יגע במתחפר או בחבריו. כשחופרים שוחה יותקן תל-החזה מאדמה שלא-נוגעה.

בשעת ההתקדמות בשטח נגוע מוטב שלא לשכב בלא-הכרח על פני הקרקע, וכן לא לקחת ביד חפצים כלשהם או לנגוע בהם — כיון שדבר זה מגדיל את "המנה" של זיהום רדיו-אקטיבי הנקלטת ע"י אותו אדם. כן אסור, בהיותך בחלקת-שטח נגועה, לשתות, לאכול ולעשן — כיון שעקב מעשים אלה עלולים לחדור לתוך הגוף חלקיקים רדיו-אקטיביים.

מבלי להסיר עדיין את מסכת-הגו, יש לנער את גלימת-המגן וגרבי-המגן ואת המדים — ורק אחרי-כן להסיר את מסכת-הגו ואת הכסיות.

כדי למנוע זיהום בחומר רדיו-אקטיבי, מבצעים חיילי-הכיתה, ברשות המפקד, טיפול-תברואה וחיטוי נגד רדיו-אקטיביות, חלקי או מלא. בשדה-הקרוב מבצע, בדרך כלל, כל חייל את טיפול-התברואה והחיטוי (נגד רדיו-אקטיביות) החלקיים באופן עצמאי. את טיפול-התברואה והחיטוי נגד רדיו-אקטיביות ניתן לבצע הן בתוך שטח-נגוע, והן לאחר יציאה ממנו.

כדי למנוע זיהום בחומר רדיו-אקטיבי, מבצעים חיילי-הכיתה, ברשות המפקד, טיפול-תברואה וחיטוי נגד רדיו-אקטיביות, חלקי או מלא. בשדה-הקרוב מבצע, בדרך כלל, כל חייל את טיפול-התברואה והחיטוי (נגד רדיו-אקטיביות) החלקיים באופן עצמאי. את טיפול-התברואה והחיטוי נגד רדיו-אקטיביות ניתן לבצע הן בתוך שטח-נגוע, והן לאחר יציאה ממנו.

טיפול-התברואה באנשים מתבטא בכך שמסלקים את החמרים הרדיו-אקטיביים ומקדומו-העור ומן הרקמות הריריות של העין, הפה והאף. בתוך שטח-נגוע מצטמצם טיפול-התברואה החלקי בסילוק החלקיקים הרדיו-אקטיביים מחלקי-הגוף החשופים. פעולה זו מוטב לבצע בהיותך לבוש באמצעי-ההגנה הנ"כ האישיים — ורק לאחר שבוצע חיטוי-נגד-רדיו-אקטיביות של העמדות, כלי-הנשק, אמצעי-הלחימה האחרים ואמצעי-המגן הנ"כ; שאם לא כן, עלול אדם, במקום לסלק את החמרים הרדיו-אקטיביים, להפעיל את השפעתם כלפי-עצמו.

מחוץ לשטח-הנגוע נחוץ לבצע את טיפול-התברואה — אם המצב מאפשר זאת — כדלהלן: תחילה יש לעמוד כשהפנים כלפי הרוח ולהסיר ולזרוק הצידה את גלימת-המגן. אחר כך צריך לנער ולחבוט את המדים ולפשוט את גרבי-המגן. שעה שמבצעים פעולות אלו, יש להביא בחשבון את כיוון הרוח — שלא להעלות אבק של חלקיקים רדיו-אקטיביים על עצמך ועל חבריך. לאחר מכן נחוץ להסיר את מסכת-הגו וכסיות-המגן, לרחוץ פעמיים או שלוש פעמים במים נקיים את חלקי-הגוף החשופים מתוך תשומת-לב מיוחדת לשטיפת הראש ולסילוק הליכלוך מתחת לציפורנים, באין די מים, יכולים לשפשף את קטעי-הגוף החשופים פעמיים שלוש בתחבושת אישית (או בעזרת מגבת או ממחטה), אם אין מים כלל, מרטיבים, ברשות המפקד, את התחבושת בנוזל הנמצא במעטפה הנ"כ. לבסוף, רצוי לשטוף את הפה במים בלתי-נגועים, לקבץ את האף בנשיפה ולנקותו בצמר-גפן.

טיפול-תברואה מלא באנשים בתנאי פעולות-קרוב מבוצע בדרך-כלל בנקודת-טיפול מיוחדת — אחרי ביצוע המשימה הקרבית, ומחוץ לשטח-הנגוע. כאן מתרחצים החיילים במים חמים וסבון ובעזרת מגרדת-ליפים ("ליפה"). הם יכולים

להתרחץ במקלחת, או בגיגיות או דליים, כשמצוי מקוה-מים, בו המים נקיים ושוטפים, אפשר לערוך בקיץ רחיצה, בהשגחת המפקד. את מקום הרחיצה בוחרים למטה מנקודת-ישוב, במורד-הזרם של נהר. לפני תחילת הרחצה מבצעים חיטוי (נגד רדיו-אקטיביות) של המדים, בחלקת-שטח הנמצאת בצד שכיוון הרוח הוא ממקום הרחצה ואליו — ולאחר-זאת מעבירים את המדים שחוטאו אל חלקה נקיה בקרבת מקום-הרחצה, אחרי הרחצה, באם מצויים "מוני-גיגרא", מבצעים בדיקת הרדיו-אקטיביות באנשים ובציודם.

בתור חיטוי נגד הרדיו-אקטיביות ימכנים סילוק מכני של חלקיקים רדיו-אקטיביים מעל פני הקרקע, מן המדים, כלי-הנשק ואמצעי-הלחימה האחרים — סילוק הנעשה כדי למנוע זיהום רדיו-אקטיבי של חיילים.

בחסוי-נגד-רדיו-אקטיביות חלקי מבצעים את סילוק החלקיקים הרדיו-אקטיביים רק מאותם שטחים חיצוניים, חלקים ומנגנונים של כלי-הנשק אשר עמם בא החייל במגע תוך ביצוע פעולת-הקרוב.

את החיטוי הנגד-רדיו-אקטיבי החלקי של נשק וציוד-לחימה מבצעים אנשי הכיתה כשהם לבושים באמצעי-ההגנה הנ"כ האישיים.

תחילה צריך לעבור במדוקדק על פני כלי-הנשק ולסלק את החלקיקים הרדיו-אקטיביים באמצעות סמרטוטים יבשים (או בנעורת). אחרי כן יש לנקות את פני כלי-הנשק (או ציוד-הלחימה האחר) מבוץ — ולמחות בסמרטוט לחלוטין-במקצת את האבק (אפשר לעשות זאת גם בעזרת עשב, או זרדים דקים). אחרי כן יש להכין מספר גלילים עשויי נעורת או סחבות, ולהרטיבם במים בלתי-נגועים; ואם אין מים — בנפט או בבנוזין, בגלילים אלה יש לשפשף-למשעי את כלי-הנשק. יש לנגב את הנשק בכיוון אחד (מלמעלה למטה), כשמדי-פעם יש להפוך את הגליל, באופן שהפעולה תיעשה ע"י הצד שלו, שטרם נודהם. על שטחי החיצוניים של כלי-הנשק יש לעבור פעמיים-שלוש, כשמחליפים בכל פעם את גליל-הסמרטוט שנתכלך בגליל נקי. אין לטבול את הגליל המלוכלך במים נקיים (או בבנוזין, או בנפט). לאחר סיום חיטוי הנשק מפני הרדיו-אקטיביות יש לשפשף בסמרטוט נקי או בנעורת עד שיהיה יבש לחלוטין, ובמקרה הצורך — אף לשמנו. את חומרי-הנגיב (נעורת, סמרטוטים) יש לשים לתוך בור שנחפר מראש, ולסתמו בעפר. בשטח בלתי-נגוע דרך החיטוי הנגד-רדיו-אקטיבי של כלי-הנשק הוא כבשטח נגוע.

את החיטוי המלא הנגד-רדיו-אקטיבי מבצעים באחת ממספר השיטות, ננייהולם ופיקוחם של אנשים שקיבלו הכנה מיוחדת לכך. את החלקיקים הרדיו-אקטיביים אפשר לשטוף באמצעות זרם-מים, או לסלקם ע"י רחיצת החפץ במים

הצניחה ההופשית - בצד הצניחה הצבאית

מאז אפריל 1958, עת הצבא האמריקני התיר לראשונה לאנשי צבא להשתתף כשאינם בתפקיד בצניחה חופשית, גדלה עד מאוד פופולריותו של ספורט "צלילת

המטרה — הצלב (הוא המבול)

כשבו-בזמן משפשפים את השטחים החיצוניים של הכלי במברשות, בנעורת או בסמרטוטים. כן אפשר לשפשף את שטחי החוץ הנגועים בעזרת מברשות, גלילי תחבושת או צמר-גפן מורטבים במים — וגם לרחוץ את החלקים והאביזרים של הכלי בבנוזין או בנפט.

מטעמי בטיחות, יש לבצע את החיטוי הנגד-רדיו-אקטיבי של הנשק כשלבוש אתה במסכת-הגז וכסיות-המגן, פעולה זו חייבים להוציא-לפועל במהירות רבה. בשעת חיטוי נגד-רדיו-אקטיביות של מדים, אמצעי הגנה נ"כ אישיים וחגור בתוך שטח נגוע — אין מסירים אותם, אלא מטפלים בהם ומסכלים את ההשפעה המרעילה, על-ידי ניעור ושפשוף בעודם על הגוף. מחוץ לשטח נגוע — מסירים את כל החפצים האלה, חובטים אותם, מנערים ומברישים.

כתוצאה מגל-החום בשעת התפוצצות-אטומית עלולים להידלק על החיל המדים. במקרה כזה צריכים לכבות תיכף את האש, ועל פני המקומות שניכו יש לשים תחבושת, היא התחבושת האישית (אם השקית בה נתונה התחבושת לא נפגמה — הרי אין התחבושת נגועה בהלקקים רדיו-אקטיביים). אם דבקו המדים אל העור הכווי, אין לקרעם מעל הכויות, ואת התחבושת יש לשים מעל לבד הנדבק.

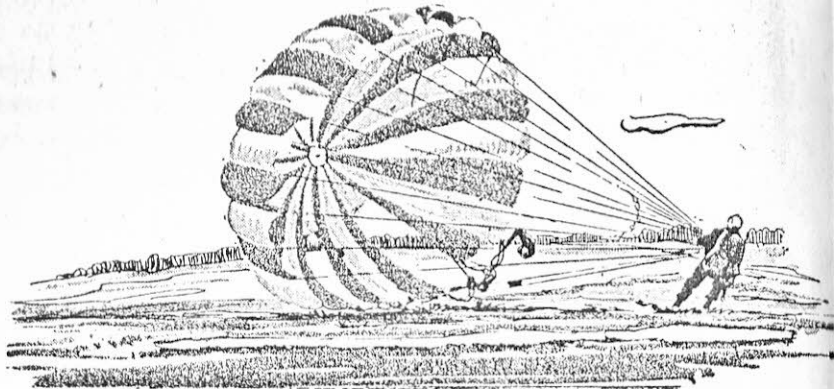
וזאת יש לזכור: אסור לשטוף את חלקי-הגוף שנכוו (את הפצעים) במים או בנוזלים אחרים, שעה שהנך חובש את עצמך או חברך שים-לב לכך שלא יתאפשר ליכלוכם של פני-הגוף הכוויים.

אם אדם שנפגע כתוצאה מהתפוצצות אטומית איבד את הכרתו ואינו נושם, או ספק נושם ספק אינו נושם — הכרחי, אפילו בשטח נגוע, לעשות לו הנשמה מלאכותית. בשעת הגשת עזרה ראשונה לחבר בשטח נגוע צריך לרחוץ (או לנגב) את חלקי גופו החשופים, ולהתקיץ עליו את מסכת-הגן.

על הנצחון בשדה-הקרב הגרעיני

כדי להשיג נצחון בשדה הקרב האטומי על ידי התקפה, על התוקף לרכו כוח עדיף בנקודת ההכרעה של שדה-הקרב, כאשר מרכז התוקף את גייסותיו, ניתן להשמיד כוח עדיף זה על ידי עוצמת-אש גרעינית. כדי להשיג נצחון בהגנה על המגן לתעל את התוקף לשטחים שבהם יוכל להשמידו באמצעות אש, באמצעות תמרון, או בשני האמצעים יחדיו, אשר על כן נראה לנו, כי הכוונת שדה-הקרב הגרעיני נותרת יותר להגנה, כיון שהמגן יכול להשיג תוצאות מכרעות כשיחידותיו מטוצלות, בעוד שהתוקף מוכרח לרכו את היחידות שלו. חסידי ההתקפה יטילו דופי בדברים אלה, ויאמרו כי את ההכרעה בלחמה אפשר להשיג אך ורק באמצעות התקפה. ההיסטוריה אינה תומכת בהנחה זאת.

הקול-לויט' ס. אי. גורדי, צבא ארה"ב

„לכאורה מצנחים אלה... קרועים ופרומים“

בתחרויות מתאמצים המתחרים לנחות במרכז מטרה דמוית צלב. ידיעה שפרסמה לאחרונה סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס“, טוענת שלאחרונה הושג במוסקבה שיא עולמי חדש — בו הגיע המרחק הממוצע ממרכז המטרה, בשלוש קפיצות שבוצעו בו זמנית, ל-107.5 ס"מ!

כיצד הופך אדם לצולל־רקיע

אימון־הקרקע המוקדם לצנחן צבאי מוסמך הרוצה להפוך לצולל־רקיע, מצטמצם ברובו לרענון ידיעותיו. אולם למתחיל צפויות שעות רבות של תרגול בפילה על הקרקע, בנוהל־קבע לצניחה ובנוהל־חרום.

לאחר אימון הקרקע באות חמש קפיצות (לפחות) הנערכות ממטוס קל, בהן פותח את המצנח סרט המחובר למטוס, אפילו צנחנים ותיקים מחויבים לעבור שלב זה, שכן חמש קפיצות לפחות דרושות לו לצנחן כדי לסגל את עצמו למצב־הגוף החדש לו לגמרי, וכדי ללמוד להפעיל ולבקר את המצנח הניתן להיגוי.

אחרי הצניחות בהן פותח את המצנח סרט המחובר למטוס באות הצניחות של „קפוץ ומשוך“, בהן הצולל קופץ מן המטוס, מתייצב, ומושך בחוט הפותח את המצנח. אחריהן באות קפיצות שבהן מושהית פתיחת המצנח 5, 10, 20 ו־30 שניות. מכאן ואילך, שהיות ממושכות יותר ופעולה אקרובטית באוויר הן המטרות שאליהן חותר להגיע צולל־הרקיע.

אם מרגיש אתה כי צלילת־רקיע אינה יפה לך, אל תרשה לעצמך להיות עד ראיה למפגן צלילת־רקיע. מראה שני צוללים הנופלים לאורך 2600 מטרים

הרקיע. ספורט זה, שהובא לארצות־הברית לאחר מלחמת העולם השנייה, קיבל תנופה גדולה עוד יותר משהפך הצבא לפטרונו. 21 מועדוני צניחה צבאיים כנו נוסדו במחנות־הצבא השונים, בארה"ב.

קבוצת צניחה מארה"ב, מורכבת כולה מאנשי־צבא, השתתפה בתחרויות הבין־לאומיות ביוגוסלביה, בשנת 1959, והיתה הקבוצה האמריקנית הראשונה שגברה על הסובייטים בענף ספורט זה. שהוא עממי ברוסיה כפי שכדור־בסיס הנו עממי בארה"ב.

צניחה בקפיצה חופשית

מה עושה את הספורט הזה חביב כל כך על הציבור? אין ספק שההעזה והאתגר־לאומי שבו קוסמים לאחדים, אלא שהמחפש מתח בלבד מתאכזב עד מהרה מתקופת האימון המוקדם, התרגול והכנה הממושכים, הדרושים לצנחן־חופשי.

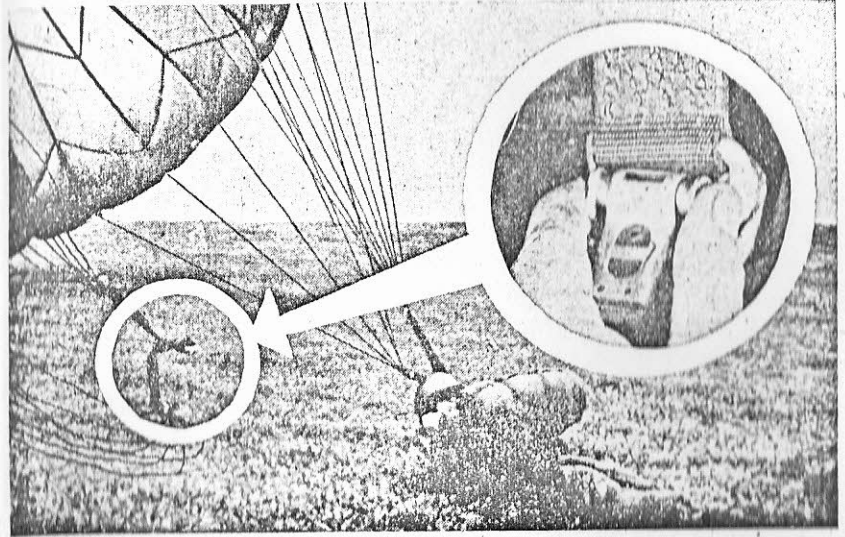
צלילת־הרקיע אינה נוסחה אחרת של הצניחה הצבאית. בעצם, הצניחה המקובלת והצלילה־ברקיע הן שני עולמות נפרדים ממש. במצב המקובל בצניחה הצבאית נמצא המטוס בגובה כ־500 מ', ואילו הצולל־ברקיע קופץ מגבהים שבין 800 מ' ל־7000 מ', שלא כמו הצנחן הצבאי, המשתמש בסרטים קבועים המחברים למטוס, לשם פתיחת המצנח שלו, נופל צולל־הרקיע ללא מעצור, וכשהוא מודרך על ידי מכשירים — שעון־עוצר, או מד־גובה, או שניהם — ממתין הוא עד הגיעו בערך ל־700 מ', ורק אז מושך הוא בחוט המפעיל את המצנח שלו.

הירידה הממושכת ביותר בקפיצה חופשית עלולה להגיע עד כדי 60 שניות למתחיל עשוי זמן זה להראות כנצח, אולם לצולל־הרקיע המנוסה זהו פרק־זמן שכולו עונג, ושמשכו קצר מדי....

תרגול רב דרוש כדי לסגל את מצב־היסוד של ייצוב הגוף, תנועה קלה ביד או ברגל עלולה לחולל שינויים קיצוניים — בצורת תפניות, התהפכות והסתחררויות. אולם באמצעות אימון נאות יכולים גברים ונשים (ומספר נשים בצבא ארה"ב מיטיבות לקפוץ כמיטב הקופצים שבין הגברים) ללמוד לבצע תפניות מבוקרות, גלגולים ולמעשה כל תנועה אחרת שיכול לבצעה מטוס, פרט לנסיקה, אכן, אם תבקר בפורט־בראג, הבירה הבלתי־רשמית לצלילה־ברקיע של צבא ארה"ב, תשתכנע שצולל־הרקיע שם עמלים להגיע גם לזאת!

הבדל גדול נוסף בין צולל־הרקיע והצנחן הצבאי מצוי בציוד. אמנם שניהם מצטיידים במצנח ראשי ובמצנח רזרבי, אולם המצנח הראשי של צולל־הרקיע הנו מבהיל למראה. לכאורה, מצנחים אלה חסרים פה ושם יריעות, קרועים ופרומים, אלא שלאמיתו של דבר שונו במתכוין, בהתאם להוראות החמורות של ה„סוכנות הפרלית לאויריה“ בארה"ב, והוצאו מתוך חופותיהם חלקים מסוימים למען אפשר למצנח יכולת היגוי.

ותוך כדי כך מבצעים סדרת להטוטים אקרובטיים חינוניים, המגיעה לשיאה בהחלפת מקלות באויר — מראה זה, כפי שכבר הוכח פעמים רבות, עשוי למשוך אמילו את איש-הקרקע המושבע ביותר לתוך ריתמת המצנח, ולאחר שיטעם פעם אחת את טעמו של הדבר, שוב לא ירפה ממנו...

מנגנון המנתק את ריתמת המצנח מן החופה שלו ברגע שהצנחן נוחת על הקרקע נמצא עתה בשימושם של הצנחנים האמריקניים. המנגנון מאפשר לצנחן לשחרר עצמו שחרור מהיר ובטוח ברוח עזה ותחת אש אויב.

אנשי צפרדע מוטסים

במיזמץ משותף של „המחלקה לניידות אווירית-מוטסת” של ביה״ס לרגלים בפורט באוינג, בארה״ב, וה„צוות לחבלה התת-מימית” מס׳ 21 של צי ארה״ב, מושג והולך ממד חדש בניידות, על ידי אנשי-צפרדע שהתנדבו להתאמן בלוחמה מוטסת.

לאחר סיימם את ביה״ס לצניחה מתרגלים אנשי הצפרדע הללו תכופות בצניחה הן לקרקע והן למים. בצניחם למים משתמשים אנשי הצי במתקן חדש לשחרור הריתמה מהחופה — שפותח זה לא מכבר.

לואר גיטע

11337
198706/7
מילא מילא
21 717
22 717
23 717